

Tema ved konferencen: Mental sundhed og robusthed

Titel: Mental sundhed og dødelighed

Type af præsentation: Mundtlig præsentation

Forfatter:

Anne Illemann Christensen

Statens Institut for Folkesundhed ved Syddansk Universitet
ach@si-folkesundhed.dk

Michael Davidsen

Statens Institut for Folkesundhed ved Syddansk Universitet
md@si-folkesundhed.dk

Vibeke Koushede

Statens Institut for Folkesundhed ved Syddansk Universitet
vibe@si-folkesundhed.dk

Knud Juel

Statens Institut for Folkesundhed ved Syddansk Universitet
kj@si-folkesundhed.dk

Introduktion

Mental sundhed er et vigtigt indsatsområde for forebyggelse og sundhedsfremme. Formålet med denne undersøgelse er at forbedre videns grundlaget ved at belyse sammenhængen mellem mental sundhed og dødelighed med udgangspunkt i Den Nationale Sundhedsprofil 2010. Det er dog diskutabelt hvorvidt dårlig mental sundhed er en underliggende determinant for risikofaktorer eller en risikofaktor i sig selv. Undersøgelsen vil derfor belyse hvilken betydning det har for risikoestimerne hvis sammenhængen belyses ud fra det ene perspektiv frem for det andet.

Metode

Mental sundhed defineres på baggrund af den mentale helbreds-komponent beregnet ud fra spørgsmålsbatteriet SF-12, og populationen inddeles i tre grupper med henholdsvis dårlig mental sundhed, moderat mental sundhed og god mental sundhed. Dødelighed blev indhentet på baggrund af CPR-registeret. Cox-regression modeller med alder som underliggende tid blev anvendt til at beregne hazard ratios (HR). Analyserne er baseret på en ujusteret model samt en model med kontrol for BMI, rygning, alkoholbrug, fysisk inaktivitet, langvarig sygdom og uddannelse.

Resultater

I den ujusterede model er der en markant højere dødelighed blandt personer med dårlig mental sundhed end blandt personer med god mental sundhed. Når der justeres for uddannelse, langvarig sygdom, rygning, alkohol, BMI og fysisk inaktivitet ses det samme mønster, men der sker en kraftig reduktion i den øgede dødelighed. En væsentlig del af den højere dødelighed kan således forklares ved en forskel mellem grupperne i forhold til uddannelse, langvarig sygdom, rygning, alkohol, BMI og fysisk inaktivitet. Når der justeres for ovenstående faktorer enkeltvis fremgår det at uddannelse reducerer overdødeligheden mindst, mens langvarig sygdom samt rygning, alkohol, BMI og fysisk inaktivitet reducerer overdødeligheden væsentlig mere.

Konklusion og betydning for videre forskning/praksis

Blandt personer med dårlig eller moderat mental sundhed er der en højere dødelighed end blandt personer med god mental sundhed. Det har dog stor betydning for størrelsen på risikoestimerne hvorvidt man anskuer dårlig mental sundhed som en underliggende determinant for risikofaktorer eller en risikofaktor i sig selv. Viden om kausalitet og risikoestimeres størrelse anvendes til planlægning og prioritering af indsatser inden for forebyggelse og sundhedsfremme. Der er derfor behov for yderligere forskning der kortlægger kausaliteten mellem dårlig mental sundhed og død.